

Słowo wstępne

Terroryzm można przyrównać do starego wina serwowanego co jakiś czas w coraz to nowych butelkach. Oznacza to, że mamy do czynienia z ponadczasowym i globalnym wyzwaniem, które wciąż podlega, w większym lub mniejszym stopniu, ewolucji. Ewolucja ta dotyczy wielu aspektów, w tym np. taktyki oraz strategii działania terrorystów czy form terrorystycznego zagrożenia. Globalny i destrukcyjny zakres terroryzmu dobrze odzwierciedlają różne statystyki. Na przykład z informacji zgromadzonych przez National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (START) wynika, że w latach 1970–2015 na świecie miało miejsce ponad 150 tys. ataków terrorystycznych¹.

Eskalacja i ewolucja terroryzmu wymaga nie tylko wzmożonych działań odpowiednich podmiotów, ale też coraz to nowych opracowań wyjaśniających to zagadnienie. Stąd też prezentowana Państwu publikacja. Jest ona adresowana do szerokiego kręgu odbiorców, np.: studentów, naukowców, pracowników instytucji zajmujących się bezpieczeństwem, dziennikarzy czy innych osób zainteresowanych powyższą problematyką, pragnących usystematyzować albo poszerzyć swoją wiedzę.

Głównym celem książki jest ukazanie istoty, skali i specyfiki współczesnego terroryzmu oraz uporządkowanie i zweryfikowanie rozlicznych informacji, które są z nim związane. Przedstawiono je w przystępny, skondensowany, a zarazem naukowy sposób. W publikacji zamieszczono ponadto wiele mało znanych faktów i ciekawostek dotyczących terroryzmu. Pokazują one, iż zagadnienie to oprócz wymiaru brutalnego czy tragicznego ma też i inne konotacje.

Opisując problem terroryzmu, posłużono się m.in. określeniem „fenomen”. Słowo to występuje w języku polskim w kilku podstawowych znaczeniach. Pierwsze spośród nich podkreśla, że jest to niezwykle zjawisko – rzecz wyjątkowa, wręcz zadziwiająca. Inny kontekst wskazuje natomiast na: „zjawisko fizyczne lub psychiczne będące przedmiotem poznania”

¹ National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (START), Global Terrorism Database, University of Maryland, www.start.umd.edu (24.09.2016).

lub „każdy fakt empiryczny będący punktem wyjścia badań naukowych”². Każde z zaprezentowanych powyżej znaczeń może być zastosowane w odniesieniu do terroryzmu, a w szczególności jego współczesnej ewolucji czy eskalacji. Dobrym tego odzwierciedleniem jest fenomen tzw. *Państwa Islamskiego* i jego spektakularnych sukcesów występujących zarówno na płaszczyźnie politycznej, militarnej, ale także finansowej, logistycznej czy propagandowej.

Publikacja *Zrozumieć współczesny terroryzm (wybrane aspekty fenomenu)* nie aspiruje do miana encyklopedii, leksykonu czy kompendium wiedzy o terroryzmie. Nie zaprezentowano w niej bowiem szeregu ważnych, a związanych z tym problemów. Jest to zabieg celowy. Autorzy wybrali dwanaście kwestii, które ich zdaniem ukazują istotę oraz specyfikę współczesnego terroryzmu. Odwołując się do nich, podjęli próbę przybliżenia tego interesującego, a zarazem niebezpiecznego zjawiska.

Książka składa się z dwóch części. W pierwszej teoretycznej „Główne aspekty terroryzmu” ukazano kilka najważniejszych kwestii dotyczących tego zagadnienia, takich jak:

- wybrane podstawowe pojęcia związane z terroryzmem i ich znaczenie;
- geneza terroryzmu;
- przyczyny współczesnego terroryzmu;
- kluczowe elementy i rodzaje terrorystycznego zagrożenia;
- zakres i charakter współczesnego terroryzmu;
- zróżnicowane skutki terroryzmu;
- zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go.

Z kolei w drugiej części zaprezentowano kilka z wielu konkretnych przejawów występowania współczesnego terroryzmu. Są to następujące zagadnienia:

- problem terroryzmu w Unii Europejskiej;
- relacje pomiędzy terroryzmem a imigracją/uchodźstwem omawiane na przykładzie Unii Europejskiej;
- terrorystyczna działalność Al-Kaidy i związane z tym zagrożenia;
- tzw. *Państwo Islamskie* analizowane jako przykład nowej formy aktywności terrorystycznej;
- terroryzm a problem użycia broni masowego rażenia.

Zrozumienie współczesnego terroryzmu to zadanie niezwykle trudne. Równie trudnym wyzwaniem jest też próba ukazania i wyjaśnienia tak złożonego zjawiska w tak syntetycznej formie. Pomimo to autorzy podjęli jednak taką próbę, świadomi zarówno ogromu przedsięwzięcia,

² *Słownik języka polskiego*, M. Szymczak (red.), t. 1, Warszawa 1998, s. 580.

jak i własnych ograniczonych możliwości. Nie myli się bowiem tylko ten, który nic nie robi...

Parafrazując słowa W. Myśliwskiego: „książki to także świat, i to świat, który człowiek sobie wybiera, a nie na który przychodzi”³, dodać można, że terroryzm to także świat, i to świat, który człowiek współtworzy i próbuje zrozumieć. Spróbujmy zatem *Zrozumieć współczesny terroryzm*.

Sebastian Wojciechowski
(12.08.2016 r.)

³ W. Myśliwski, *Traktat o luskaniu fasoli*, Kraków 2007, s. 156.